

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina: 2025/2026	Semestar: Ljetni
Studiji: Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni) Povijest (R)	Godina studija: 3
I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija: Povijest zapadne duhovnosti	
Kratica kolegija: POVP6-1	
ECTS bodovi: 4	Šifra kolegija: 97995
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanje	30
Seminar	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu	
II. NASTAVNO OSOBLJE	
Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Tanjić Željko	
Akademski stupanj/naziv:	Izbor: redoviti profesor
Kontakt e-mail: rektor@unicath.hr	Telefon:
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	
Ime i prezime: Musa Ivica	
Akademski stupanj/naziv:	Izbor: naslovni asistent-predavač
Kontakt e-mail: imusa@unicath.hr	Telefon:
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija

Ciljevi: Upoznati studente s dinamikom i glavnim smjerovima zapadne duhovne baštine te s međusobnim prožimanjem duhovnosti i drugih društvenih dimenzija tijekom stoljeća. Sadržaj: Novost kršćanstva sastoji se i u tome što je ponudilo čvrst okvir za razumijevanje svijeta i odnosa ljudskog bića (kršćanina) prema njemu. Iz tog razumijevanja i odnosa iznikla je specifična duhovnost koja se oslanja na Božju objavu u Isusu Kristu, kako se ocituje u Isusovom propovijedanju i djelovanju a zatim kako se razvija kroz propovijedanje i djelovanje Isusovih apostola, osobito sv. Pavla. No kršćanska duhovnost crpi svoju sadržaj iz dodatnih dvaju izvora: židovske tradicije i grčke mudrosti. Tijekom stoljeća osmišljavanje svijeta događalo se na relaciji novih "ponuda" i kršćanske duhovne tradicije. Studenti će kroz kolegij biti upoznati: s duhovnom tradicijom crkvenih otaca, istočnog i zapadnog monasitva, s transformacijom duhovnoga nasljeđa novih "primitivnih" doseljenika, s duhovnosću novih redova, s intelektualnom njemacikom duhovnosću 14. st., s iberijskom duhovnosću 16. st. i modernim pokušajima duhovnog osmišljavanja svijeta. Dotaknut ćemo i najvažnije dimenzije bizantske duhovnosti, kao i protestantske.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

1. Prepoznati u epohalnim dosezima pojedinih duhovnih pravaca određenog povijesnog razdoblje kvalitativne civilizacijske iskorake u dimenziji svezremene stečevine s trajnim potencijalom suvremene aktualizacije. 2. Prepoznati specifičnost ljudske duhovne stvarnosti u dimenziji judeokršćanske tradicije i kulture kao i u dimenziji utjecaja kršćanske duhovnosti u kulturnim, političkim i umjetničkim zasadama zapadne kulture. 3. Prepoznati temeljnu srodnost katolicanstva, protestantizma i pravoslavlja u izvorisitu duhovnih izraza, označavajući i njihove osnovne specifične razlike. 4. Naznačiti na znanstveno diferencirani način razine historiografskog fakticiteta i nadnaravne (objaviteljske) sastavnice pri analizi duhovnih fenomena u povijesti kršćanstva. 5. Identificirati specifičnu kvalitetu doprinosa duhovnih velikana povijesti koji će zavljenjem Evanđelja istovremeno promovirati dostojanstvo ljudske osobe, visoke kulture, suživota u različitosti i izgradnju mira među narodima. 6. Prezentirati zadane dijelove sadržaja u okviru pregledno napisane teme seminarskog rada

Literatura

Obavezna

I. A. Matanić *Uvod u duhovnost*, Zagreb 1994.; Ch. Benke, *Mala povijest kršćanske duhovnosti* Zagreb, 2012; T. Z. Tensček *Asketsko-monaska Obvezna duhovnost otacskog razdoblja. Poci i razvoj kršćanskog asketizma i monasiva do svetog Benedikta*, Zagreb 2003.; N. Vukoja, *Povijest novoveke duhovnosti*, Zagreb 2004.; E. Benz, *Duh i život Istocne crkve*, Zagreb 2003.

Dopunska

Franjo, *Radost evanđelja (Evangeli gaudium)*, Zagreb 2014. (br. 1.-49.); G. Walter, *Fenomenologija mistike*, Split 1985.; Aurelije Augustin, *Ispovijesti*, Zagreb 2010.; Sveti Atanazije, *Život svetog Antuna Pustinjaka* Zagreb 1985.; Z. Tensček *Redovnicika pravila (Pravilo sv. Benedikta)* Zagreb 1985.; Eckhart, *Knjiga božanske utjehe* Zagreb 1989.; Sv. Ignacije Loyolski, *Nacela duhovnosti (Duhovne vježbe)* Split 2008.; Sv. Ivan od Krizta, *Tamna noc* Split 1997.; Sv. Terezija Avilska, *Zamak duše* Zagreb 1985.; Sv. Terezija od Djeteta Isusa, *Povijest jedne duše* Zagreb 2005.; *Drugi vatikanski koncil, Gaudium et spes*, Zagreb 2008.; M. Kardamakis, *Pravoslavna duhovnost*, Hilandar 1996.; Jones C., Wainwright G., Yarnold SJ, E. (ur.), *The Study of Spirituality* Oxford University Press 1986.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaze se DA

Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE

Ulazi u prosjek DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita

Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;

Uredno izvršene seminarske obveze– pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada;

Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:

dovoljan (2) – 50–64,9% **dobar (3)** – 65–79,9% **vrlo dobar (4)** – 80–89,9% **izvrstan (5)** – 90% i više

Način stjecanja ocjene:

a) **Nastavne aktivnosti** – 70 % ocjene

seminarske obveze – 30%

kolokvij – 30%

aktivnost na nastavi – 10%

b) **Završni ispit** – nosi 30% ocjene; jedinstvena ocjena testa i usmenog dijela ispita

pismeno-usmeni; kratki test te odmah potom usmeni dio ispita, podrazumijeva se kao jedan ispitni termin

Način ocjenjivanja

Način polaganja ispita

1. **Nastavne aktivnosti** – seminarske obveze; kolokvij (pismeni);

2. **Završni ispit** – pismeno-usmeni; kratki test te odmah potom usmeni dio ispita, podrazumijeva se kao jedan ispitni termin

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSI.	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata.	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave.	1.2	0
Kolokvij-međuispit	0.85	30
Seminarski rad	0.85	30
Aktivnost na nastavi ⁰ .	3	10
Ukupno tijekom nastave	3.2	70
Završni ispit	0.8	30
UKUPNO BODOVA	4	100
(nastava+zav.ispit)		

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Povijest zapadne duhovnosti
2	1. Uvod u duhovnost i povijest duhovnosti. Materijalni i formalni objekt proučavanja kršćanske duhovnosti.
3	2. Post-apostolsko razdoblje. Duhovnost mučeništva do 313. g.
4	3. Duhovnost pustinje; razvitak monaštva na Istoku i Zapadu
5	4. Pad Rimskog carstva, proces kristijanizacije novih naroda, novi profili inkulturacije i duhovnosti
6	5. Rani srednji vijek: monaška duhovnost i utjecaj na široke pučke slojeve (6.-11.st.)
7	6. Novi duhovni senzibilitet; cisterciti, potom prosjački redovi (12.-15.st.)
8	7. Kolokvij
9	8. Duhovnost zalaza srednjeg vijeka: laička duhovnost, mistika, humanistički izazovi (14.-16.st.)
10	9. Doba reformi (16.-17. st.). Protestantska duhovnost

11	10. Duhovnost katoličke obnove (kontemplacija i akcija), španjolska mistična škola, isusovci (16. - 18. st.)
12	11. Duhovnost u epohi liberalizma i velikih društvenih promjena (19. -20. st.)
13	12. Duhovnost nakon svjetskih ratova: II. vatikanski sabor, globalizam
14	13. Suvremena duhovnost: pravci, izazovi i novi horizonti
15	14. Pravoslavna duhovnost. Ekumenska duhovnost, Rekapitulacija
16	15. Rekapitulacija

Seminari

#	Tema
1	1. Podjela seminarskih tema
2	2. Patrističko razdoblje: duhovna tradicija crkvenih otaca
3	2. Kršćanski moral u post-apostolskom razdoblju, Didache
4	4. Duhovnost ikona
5	5. Sv. Benedikt: Ora et labora, Pravilo sv. Benedikta
6	6. Novi religijski senzibilitet: Bernard iz Clairvauxa
7	7. Kolokvij
8	8. Meister Eckhart
9	8. Hildegard
10	10. Počeci dominikanskog reda, sv. Dominik
11	11. Počeci reformacije, Martin Luther
12	12. sv. Ivan od Križa
13	13. Chesterton
14	14. Dietrich Bonhoeffer
15	15. Rekapitulacija